

Kwaliteitszorg Sportvelden

INHOUD

Deel I Algemene informatie onderhoud en beheer sportvelden

- 1 Onderhouds- en beheersmaatregelen

Deel II Kwaliteit sportvelden gemeente Soest

- 0 Algemeen
1 Sportpark Bosstraat
2 Sportpark Eemweg
3 Sportpark Hees
4 Sportpark Kerklaan

Deel III Onderhoudsadviezen sportvelden gemeente Soest

- 0 Algemeen
1 Sportpark Bosstraat
2 Sportpark Eemweg
3 Sportpark Hees
4 Sportpark Kerklaan

Bijlage 1 Bemesting maatadviezen per natuurgras sportveld

Bijlage 2 Renovatieschema sportvelden

Bijlage 3 Foto's velden / bijzonderheden

Kwaliteitszorg Sportvelden

Deel II 2019

Kwaliteit sportvelden gemeente Soest

- 0 Algemeen
- 1 Sportpark Bosstraat
- 2 Sportpark Eemweg
- 3 Sportpark Hees
- 4 Sportpark Kerklaan

Deel II Kwaliteit sportvelden gemeente Soest

0. ALGEMEEN

De kwaliteit van de natuurgras sportvelden is beoordeeld op de kenmerken bodem, waterhuishouding, vlakheid en grasbestand.

De kwaliteit van de kunstgras sportvelden is visueel beoordeeld op de kenmerken conditie (uniformiteit) en vlakheid. Tevens is de laagdikte (vulling) gemeten.

NB. Het beoordelen van de kwaliteit van de losse (oefen)doelen maakt geen onderdeel uit van deze beoordeling.

Gegevens over de op de natuurgras sportvelden aanwezige drainagesystemen en laatste controles zijn aangeleverd door de gemeente Soest.

Op 22 maart 2019 heeft Kiwa ISA Sport B.V. een bezoek gebracht aan de sportvelden van de gemeente Soest. Door de heer R. van den Brink van Kiwa ISA Sport B.V. is onderzoek op de velden uitgevoerd. Bij de rondgang op diverse velden gelegen op het sportpark Bosstraat was de heer M. Ahlers van de gemeente Soest aanwezig. De inbreng vanuit de gemeente is als zeer nuttig en plezierig ervaren.

In de weken voorafgaande aan het bezoek is er geregeld enige neerslag van betekenis gevallen. De maand februari is over het algemeen zeer warm verlopen voor de tijd van het jaar.

In het overzicht op de volgende pagina's staat per veld de waardering zoals deze tijdens het bezoek voor het betreffende veld is gegeven. In de hierop volgende hoofdstukken wordt per sportpark een nadere uitleg gegeven over de kwaliteit van de afzonderlijke velden.

Ter verduidelijking zijn er foto's genomen van bijzonderheden en/of onvolkomenheden en weergegeven in bijlage 3 (zie foto x).

NB. Volgens opgave van de gemeente zijn er renovatie- of ombouwplannen met het WeTra veld 2 en WeTra veld 5 van S.O. Soest te Soest en het natuurgrasveld 1 en WeTra veld 2 van VV SEC te Soest. Bij VV 't Vliegdorp te Soesterberg is in 2018 het kunstgras voetbalveld 2 gerenoveerd en voorzien van een nieuwe toplaag. Deze 5 velden zijn middels een quick scan meegenomen bij de kwaliteitsopname (zonder bemestingsanalyse). De bevindingen en adviezen zijn beknopt beschreven in deel 3; onderhoudsadviezen van deze rapportage.

De kunstgras hockeyvelden 2 (semi-waterkunstgrasveld) en 3 (zandkunstgrasveld) van MHC Soest en het kunstgras korfbal terrein van KV De Eemvogels op het sportpark De Blaek zijn recent al beoordeeld en apart gerapporteerd. Deze velden zijn niet meegenomen bij deze kwaliteitsopname maar zijn wel opgenomen in het indicatieve renovatieschema.

Waardering van de sportvelden van de gemeente Soest

De kwaliteit van de natuurgras sportvelden is beoordeeld op de kenmerken bodem, waterhuishouding, vlakheid en grasbestand.

De kwaliteit van de kunstgras sportvelden is beoordeeld op de kenmerken conditie (uniformiteit), vulling en vlakheid.

De inventarisatie zijn gemaakt op 22 maart 2019.

Sportpark Bosstraat	waardering	opmerking
S.O. Soest, veld 1 (kunstgras)	redelijk/goed	vezels in de doelgebieden matig tot sterk gesleten en gespleten
S.O. Soest, veld 3 (kunstgras)	redelijk/goed	geringe tot matige organische vervuiling van naaldbomen in zijstrook zuidwestzijde
S.O. Soest, veld 4	redelijk/goed	geconcentreerde speelschade bij pupillen doelmond
Honkbalveld 1	matig/redelijk	drempelvormige overgang halfverharding naar gras geringe viltvorming in bonte grasmat met onkruiden (droogteschade zichtbaar)
Softbalveld 1	matig/redelijk	drempelvormige overgang halfverharding naar gras geringe viltvorming in bonte grasmat met onkruiden (droogteschade zichtbaar)
AV Pijnenburg middenterrein	redelijk	geringe tot matige aanwezigheid van onkruiden
MHC Soest, veld 1 (kunstgras)	redelijk/goed	enkele drempelvormige sproeiers

Sportpark Eemweg	waardering	opmerking
veld 1 (kunstgras)	redelijk/goed	vezels in de strafschoopgebieden matig gesleten
veld 2 (Wetra)	redelijk	geconcentreerde trainingsschade, laagten in strafschoopgebied en as van het veld
veld 3	redelijk/goed	geringe laagten in doelgebieden
veld 4	redelijk	compacte tot harde bovenlaag in zuidhoek veld
veld 5 (pupillen)	redelijk	compacte bovenlaag en verrijking in de top, kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden

Sportpark Hees	waardering	opmerking
veld 1	redelijk/goed	hobbelig als gevolg van speelschade en wormenhoopjes
veld 2	redelijk	forse uitgespeelde delen / laagten
veld 3	redelijk	forse laagte in doelmond kantinezijde

Sportpark Kerklaan	waardering	opmerking
veld 1	redelijk/goed	bovenlaag zuidwesthoek gering zachter
korfbalveld (kunstgras)	slecht/matig	geen uniforme toplaag door pleksgewijs aanzienlijke organische vervuiling van dennennaalden en mos

1. SPORTPARK BOSSTRAAT

SPORTPARK BOSSTRAAT, S.O. SOEST, VELD 1

Veldinformatie en bevindingen

type veld	kunstgras voetbalveld (Edel Soccer Future DS 57SB-S)
aanlegjaar	2010
laatste renovatie	
conditie	
uniformiteit	goed uniform geen losse of open naden vezel ligt veelal plat vulling egaal (behoudens bij uiterste uitlopen) geconcentreerde trainingsgebruik zichtbaar bij 16 meterlijn
slijtage vezel	matig tot sterk gesleten en gespleten in de doelgebieden (zie foto 1), overige licht tot matig gesleten en gespleten sterk gesleten penaltystip kantinezijde (zie foto 2)
doelen	redelijk tot goed, een gat in doelpaal kantinezijde (zie foto 3) vaste uitklapbare pupillendoelen niet aanwezig losse oefendoelen aanwezig (deels op veld, zie foto 4)
belijning	volledig, inclusief coachvak belijning
vervuiling	nihil
hekwerk	geen bijzonderheden
vulling	
doelmonden	29 - 33 mm, voldoende
veld	29 mm in de uiterste uitlopen tot 32 á 37 mm
penaltystippen	onvoldoende
cornervak markeringen	voldoende
vlakheid	
speelveld	goed
uitlopen	redelijk tot goed, overgang van mat naar opsluitband pleksgewijs door te lage vulling gering drempelvormig

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

conditie	redelijk
vulling	redelijk/goed
vlakheid	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK BOSSTRAAT, S.O. SOEST, VELD 3**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	kunstgras voetbalveld (Edel Soccer Diamondblade 55/15 SB-S)
aanlegjaar	2017
laatste renovatie	
conditie	
uniformiteit	goed uniform geen losse of open naden vezel staat voldoende rechtop vulling egaal een kleine brand / schroeischade (zie foto 5) in achteruitloop kantinezijde
slijtage vezel	licht gesleten
doelen	goed vaste uitklapbare pupillendoelen niet aanwezig losse oefendoelen aanwezig (zie foto 6)
belijning	volledig, inclusief coachvak belijning
vervuiling	geringe tot matige organische vervuiling van dennennaalden zijstrook zijde dug outs (zie foto 7)
hekwerk	geen bijzonderheden
vulling	
doelmonden	38 - 39 mm, voldoende
veld	37 - 42 mm, voldoende
penaltystippen	onvoldoende
cornervak markeringen	onvoldoende
vlakheid	
speelveld	goed
uitlopen	goed

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

conditie	redelijk/goed
vulling	redelijk/goed
vlakheid	goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK BOSSTRAAT, S.O. SOEST, VELD 4**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd					
aanlegjaar	onbekend					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.10 à 0.15 m, (matig) humeus tot humeus, leemarm, matig fijn zand 0.10 à 0.15 - 1.00 m aflopend humeus, leemarm, matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	4.5	2016	2.9	2019	4.2
% organische stof toplaag	2013	4.7	2016	5.3	2019	4.3
bodemleven	goed					
bodemstructuur	redelijk tot goed, in top zijstroken gering verrijkt					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk (zachter) tot goed					
waterhuishouding						
drainage	vermoedelijk niet aanwezig					
	als gevolg van ingesloten laagten kwetsbaarder bij regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	geringe golvingen en enkele (ingesloten) laagten					
microreliëf	redelijk tot goed, als gevolg van wormenhoopjes en speelschade gering hobbelig geconcentreerde speelschade in pupillendoelmond zijde veld 5					
grasmat en grasbestand						
Engels raagrass	Engels raagrass en straatgras, in mindere mate veldbeemdgras					
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig						
	de belijning is netjes aangebracht de maaibeugels staan omlaag doellat hoogte circa 2.36 m					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk/goed
vlakheid	redelijk/goed
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK BOSSTRAAT, HSV DE KNICKERBOCKERS, HONKBALVELD 1**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras honkbalveld, wedstrijd en training					
aanlegjaar	circa 2000					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.30 m, (matig) humeus, leemarm, matig fijn zand 0.30 - 0.60 m, aflopend humeus, leemarm, matig fijn zand					
laagdikte halfverharding	circa 40 - 60 mm, geen warning track aanwezig					
% leem top laag	2013	3.0	2016	3.5	2019	3.3
% organische stof top laag	2013	5.3	2016	5.0	2019	5.4
bodemleven	redelijk tot goed					
bodemstructuur	redelijk tot goed, geringe viltvorming in top					
stabiliteit natuurgras	goed					
stabiliteit halfverharding	goed					
waterhuishouding						
drainage	onbekend					
	als gevolg van geringe viltvorming in de top kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	matig tot redelijk, geringe golvingen en overgangen van halfverharding naar gras matig tot pleksgewijs fors drempelvormig (zie foto 8)					
microreliëf	als gevolg van wormenhoopjes, speelschade, konijnen- en droogteschade gering hobbelig					
halfverharding	redelijk tot goed, geringe speelschade bij honken en werpheuvel					
grasmat en grasbestand	vrij bonte grasmat droogteschade zichtbaar (zie foto 9)					
bewortelingsdiepte	redelijk tot goed					
onkruiden	matige tot aanzienlijke aanwezigheid van diverse onkruiden (o.a. ereprijs, geranium, madelief) en mos (zie foto 10) halfverharding is voldoende schoon					
overig						

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk/goed
vlakheid	matig/redelijk
grasbestand	matig/redelijk
kwaliteit veld	matig/redelijk (voor huidig gebruik)

SPORTPARK BOSSTRAAT, HSV DE KNICKERBOCKERS, SOFTBALVELD 1**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras softbalveld, wedstrijd en training					
aanlegjaar	circa 2000					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.30 m, matig humeus, leemarm, matig fijn zand 0.30 - 0.60 m, aflopend humeus, leemarm, matig fijn zand					
laagdikte halfverharding	circa 40 - 60 mm, geen warning track aanwezig					
% leem toplaag	2013	3.5	2016	3.5	2019	2.8
% organische stof toplaag	2013	4.7	2016	3.9	2019	4.8
bodemleven	redelijk tot goed					
bodemstructuur	redelijk, (geringe) viltvorming in top					
stabiliteit natuurgras	goed					
stabiliteit halfverharding	goed					
waterhuishouding						
drainage	onbekend					
	als gevolg van (geringe) viltvorming in de top kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	matig tot redelijk, geringe golvingen en overgangen van halfverharding naar gras matig tot pleksgewijs fors drempelvormig (zie foto 11)					
microreliëf	als gevolg van wormenhoopjes, pollig gras en droogteschade gering hobbelig					
halfverharding	vrij vlak, speelschade / oneffenheden bij honken					
grasmat en grasbestand	vrij bonte grasmat droogteschade zichtbaar					
bewortelingsdiepte	redelijk tot goed					
onkruiden	matige tot aanzienlijke aanwezigheid van diverse onkruiden (o.a. ereprijs, geranium, paardenbloem, klaver (zie foto 12)) en mos halfverharding is voldoende schoon					
overig						

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk/goed
vlakheid	matig/redelijk
grasbestand	matig/redelijk
kwaliteit veld	matig/redelijk (voor huidig gebruik)

SPORTPARK BOSSTRAAT, AV PIJNENBURG, MIDDENTERREIN**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	natuurgras middenterrein atletiek					
aanlegjaar	circa 1982					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.20 m, humeus, leemarm, matig fijn zand 0.20 - 0.60 m aflopend humeus, leemarm, matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	3.3	2016	3.9	2019	4.8
% organische stof toplaag	2013	8.1	2016	7.6	2019	6.6
bodemleven	goed					
bodemstructuur	redelijk, bovenlaag sterk humeus en enige viltvorming in de top					
stabiliteit veld	goed (voor huidig gebruik)					
waterhuishouding						
drainage	niet aanwezig					
	als gevolg van verrijking en viltvorming in de top kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	redelijk, geringe tot matige golvingen					
microreliëf	als gevolg van wormenhoopjes en pollig gras gering hobbelig bultvorming / oneffenheid rondom springbakken					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	redelijk tot goed					
onkruiden	geringe tot matige aanwezigheid van ereprijs (zie foto 13) en geringe aanwezigheid van paardenbloem					
overig						

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk/goed
vlakheid	redelijk
grasbestand	redelijk
kwaliteit veld	redelijk (voor huidig gebruik)

SPORTPARK BOSSTRAAT, MHC SOEST, VELD 1**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	waterkunstgras hockeyveld (Greenfields TX lite (op lava))
aanlegjaar	2009
laatste renovatie	2016
conditie	
uniformiteit	goed uniform geen losse of open naden
slijtage vezel	licht gesleten vezel bij doelmonden
doelen	voldoende
belijning	volledig, inclusief FIH belijning en oefencirkels
vervuiling	lichte organische vervuiling noordwestzijde veld (zie foto 14)
hekwerk	nieuwe kunststof slagplanken scherp uitstekende tyrips aan reclamedoeken (zie foto 15)
vezel	
doelmonden	circa 11 mm, voldoende
veld	circa 12 - 13 mm, voldoende
vlakheid	
veld	goed
uitlopen	redelijk tot goed, enkele drempelvormige sproeiers (zie foto 16)

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

conditie	redelijk/goed
vulling / vezel	goed
vlakheid	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

2. SPORTPARK EEMWEG

SPORTPARK EEMWEG, VVZ '49, VELD 1

Veldinformatie en bevindingen

type veld	kunstgras voetbalveld (Evolution XQ 60 plus M))
aanlegjaar	2013
laatste renovatie	
conditie	
uniformiteit	goed uniform geen losse of open naden geringe brand / schroeischade in uitloop overzijde kantine en een plek in het veld westhoek kantinezijde (zie foto 17) vezel ligt deels plat vulling egaal
slijtage vezel	matig gesleten in strafschoopgebieden (zie foto 18), overige licht gesleten
doelen	goed vaste uitklapbare pupillendoelen niet aanwezig losse oefendoelen aanwezig in depot
belijning	volledig, inclusief coachvak belijning
vervuiling	geringe recente organische vervuiling zijstrook en uitloop noordwestzijde veld (zie foto 19)
hekwerk	geen bijzonderheden
vulling	
doelmonden	35 mm, voldoende
veld	35 - 40 mm, voldoende
penaltystippen	onvoldoende
cornervak markeringen	onvoldoende
vlakheid	
speelveld	goed
uitlopen	redelijk tot goed, drempelvorming bij twee sproeiers (zie foto 20)

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

conditie	redelijk/goed
vulling	redelijk/goed
vlakheid	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK EEMWEG, VVZ '49, VELD 2**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	Stergrazo trainings WeTraveld					
aanlegjaar	niet bekend					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.17 à 0.20 m, specifieke bovenlaag gemengd met fijne lavadeeltjes, matig humeus, leemarm, matig fijn zand 0.17 à 0.20 - circa 0.40 m, zandonderbouw 0.40 - 0.60 m, leemarm, matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	4.8	2016	4.9	2019	4.5
% organische stof toplaag	2013	5.1	2016	4.7	2019	4.4
bodemleven	matig tot redelijk					
bodemstructuur	redelijk (vrij compacte bovenlaag) tot goed					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk tot goed, pleksgewijs bovenlaag instabiel / geconcentreerd trainingsgebruik					
waterhuishouding						
drainage	aanwezig, nadere gegevens ontbreken als gevolg van laagten kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden en bij intensiever gebruik					
vlakheid						
macroreliëf	diverse laagten en uitgespeelde delen bij strafschoopgebieden (zie foto 21) en as van het veld					
microreliëf	gering hobbelig					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig						
de belijning is netjes aangebracht hoog opgaand bosplantsoen zuidoostzijde veld vaste doelen aanwezig						

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk
vlakheid	redelijk
grasbestand	redelijk
kwaliteit veld	redelijk

SPORTPARK EEMWEG, VVZ '49, VELD 3**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd					
aanlegjaar	niet bekend					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.15 m, matig humeus, leemarm, matig fijn zand 0.15 - 0.60 m gevlamd matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	5.7	2016	4.5	2019	4.6
% organische stof toplaag	2013	4.1	2016	4.9	2019	4.8
bodemleven	goed					
bodemstructuur	redelijk tot goed, in top zijstroken gering verrijkt geringe aanwezigheid van grind in bovenlaag					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk (zachter) tot goed					
waterhuishouding						
drainage	aanwezig, nadere gegevens ontbreken					
	als gevolg van geringe verrijking in de top en laagten kwetsbaarder bij regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	lichte golvingen en geringe laagten doelgebieden (zie foto 22)					
microreliëf	als gevolg van speelschade en pollig gras gering hobbelig					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig						
	de belijning is netjes aangebracht de maaibeugels staan omlaag hoog opgaand bosplantsoen zuidoostzijde veld					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk
vlakheid	redelijk/goed
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK EEMWEG, VVZ '49, VELD 4**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd					
aanlegjaar	niet bekend					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.15 m, matig humeus, leemarm, matig fijn zand 0.15 - 0.60 m gevlamd matig fijn zand					
% leem toplaag	2010	4.8	2016	4.2	2019	4.4
% organische stof toplaag	2010	5.4	2016	3.8	2019	4.2
bodemleven	goed					
bodemstructuur	redelijk tot goed, gering grind in bovenlaag en in de top zijstroken gering verrijkt bovenlaag vrij compact / harde laag op circa 0.20 m minus maaiveld bij zuidhoek veld langs de bosrand (zie foto 23)					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk (zachter bosplantsoenzijde) tot goed					
waterhuishouding						
drainage	aanwezig, nadere gegevens ontbreken					
	als gevolg van geringe verrijking in de top van de zijstroken en een compacte tot harde laag bij de zuidhoek kwetsbaarder bij regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	lichte golvingen en geringe laagten in doelgebieden					
microreliëf	als gevolg van speelschade en wormenhoopjes gering hobbelig					
grasmat en grasbestand						
	Engels raaigras en straatgras, in mindere mate veldbeemdgras					
wortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	geringe aanwezigheid van paardenbloem					
overig						
	de belijning is netjes aangebracht de maaibeugels staan omlaag hoog opgaand bosplantsoen / schaduwwerking zuidoostzijde veld (zie foto 24)					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk
waterhuishouding	redelijk
vlakheid	redelijk/goed
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk

SPORTPARK EEMWEG, VVZ '49, VELD 5 (PUPILLENVELD)**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd en training (er zijn meerdere jeugdvelddjes op uitgezet, zie foto 25)					
aanlegjaar	niet bekend					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.15 m, (matig) humeus, leemarm, matig fijn zand 0.15 - 0.60 m, gevlamd, matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	4.7	2016	4.8	2019	4.7
% organische stof toplaag	2013	5.7	2016	4.9	2019	5.2
bodemleven	redelijk tot goed					
bodemstructuur	redelijk, ter hoogte van bomenrij bovenlaag compacter en in de top gering verrijkt gering grind in bovenlaag					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk (zachter zijde velden 3 en 4) tot goed					
waterhuishouding						
drainage	aanwezig, nadere gegevens ontbreken als gevolg van een pleksgewijs compacte bovenlaag en geringe verrijking in de top kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden en intensiever gebruik					
vlakheid						
macroreliëf	lichte golvingen en enkele laagten of terpvorming bij de pupillen doelmonden					
microreliëf	als gevolg van wormenhoopjes gering hobbelig					
grasmat en grasbestand	Engels raagrass en straatgras, in mindere mate veldbeemdgras					
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen ter hoogte van bomenrij vervuiling van takjes (zie foto 26)					
overig	de belijning is netjes aangebracht diverse verplaatsbare pupillen doelen aanwezig hoog opgaande bomenrij zuidwestzijde veld					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk
waterhuishouding	redelijk
vlakheid	redelijk/goed
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk

3. SPORTPARK HEES

SPORTPARK HEES, VV HEES, VELD 1

Veldinformatie en bevindingen

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd					
aanlegjaar	1963					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.10 à 0.15 m, matig humeus tot humeus, leemarm, matig fijn zand 0.10 à 0.15 - 0.60 m, aflopend humeus tot humusarm, wisselend leemarm, matig fijn zand					
% leem top laag	2013	4.0	2016	4.0	2019	4.3
% organische stof top laag	2013	5.2	2016	4.6	2019	4.7
bodemleven	goed, veel wormenactiviteit (zie foto 27)					
bodemstructuur	redelijk tot goed, in top zijstroken gering verrijkt					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk (zachter bij bosrand zuidwestzijde veld) tot goed					
waterhuishouding						
drainage	aanwezig, overige gegevens ontbreken					
	als gevolg van enige schaduwwerking zuidwestzijde veld en geringe verrijking in de top kwetsbaarder bij regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	vrij vlak, geringe golvingen					
microreliëf	als gevolg van wormenhoopjes en speelschade hobbelig					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig						
	de belijning is netjes aangebracht de maaibeugels staan omlaag smalle zijuitlopen; dug outs / talud op circa 2.30 m van zijlijn (zie foto 28) en bank / bestrating kantinezijde op circa 2.10 m van zijlijn					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk/goed
vlakheid	redelijk
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK HEES, VV HEES, VELD 2**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd en training					
aanlegjaar	1971					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.10 à 0.15 m, matig humeus, leemarm, matig fijn zand 0.10 à 0.15 - 0.60 m, aflopend humeus tot humusarm, wisselend leemarm, matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	4.6	2016	3.8	2019	3.4
% organische stof toplaag	2013	5.3	2016	4.6	2019	4.0
bodemleven	redelijk tot goed					
bodemstructuur	redelijk tot goed, in top zijstroken gering verrijkt					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	goed					
waterhuishouding						
drainage	niet aanwezig					
	als gevolg van laagten / uitgespeelde delen kwetsbaarder bij regenrijke perioden en intensiever gebruik					
vlakheid						
macroreliëf	matig tot redelijk, forse uitgespeelde delen / laagten in de doelgebieden / 16 meter en in de as van het veld (zie foto 29)					
microreliëf	als gevolg van wormenhoopjes en speelschade gering hobbelig					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig						
	de belijning is netjes aangebracht de maaibeugels staan omlaag hoog opgaand bosplantsoen / naaldbomen zuidoostzijde veld					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk
vlakheid	matig/redelijk
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk

SPORTPARK HEES, VV HEES, VELD 3**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, training					
aanlegjaar	onbekend					
laatste renovatie						
bodem						
bodemprofiel	0 - 0.10 à 0.15 m, matig humeus, leemarm, matig fijn zand 0.10 à 0.15 - 0.60 m, aflopend humeus tot humusarm, wisselend leemarm, matig fijn zand					
% leem top laag	2013	4.3	2016	4.0	2019	3.6
% organische stof top laag	2013	4.0	2016	4.0	2019	3.9
bodemleven	redelijk					
bodemstructuur	redelijk tot goed, pleksgewijs gering compacte bovenlaag					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	goed					
waterhuishouding						
drainage	niet aanwezig					
	als gevolg van laagten en schaduwwerking zuidoostzijde kwetsbaarder bij regenrijke perioden en intensiever gebruik					
vlakheid						
macroreliëf	matig tot redelijk, enkele forse laagten en uitgespeelde bovenlaag doelmond kantinezijde veld loopt vanaf de entreezijde sterk op richting de bosrand					
microreliëf	redelijk, geconcentreerde speelschade kantinezijde (zie foto's 30 en 31)					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig	diverse losse oefendoelen					

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk
vlakheid	matig/redelijk
grasbestand	redelijk
kwaliteit veld	redelijk

4. SPORTPARK KERKLAAN

SPORTPARK KERKLAAN, VV 'T VLIEGDORP, VELD 1

Veldinformatie en bevindingen

type veld	traditioneel natuurgras voetbalveld, wedstrijd					
aanlegjaar	2006					
laatste renovatie	2013					
bodem						
bodemprofiel	0 - circa 0.30 à 0.35 m, matig humeus, leemarm, matig fijn zand (laag 0.20 - 0.35 m, grof geaggregeerd) 0.30 à 0.35 - 0.60 m, wisselend humeus, leemarm, matig fijn zand					
% leem toplaag	2013	4.2	2016	3.8	2019	3.9
% organische stof toplaag	2013	2.4	2016	2.8	2019	3.4
bodemleven	redelijk tot goed					
bodemstructuur	redelijk, bovenlaag compacter en (fijn) grind in bovenste 0.20 m					
stabiliteit middenstrook	goed					
stabiliteit zijstroken	redelijk tot goed, schaduwhoek zuidwestzijde gering zachter					
waterhuishouding						
drainage	samengesteld drainagesysteem, aanlegjaar 2006 pvc-ribbelbuis, sleufvulling van zand, draindiepte 0.60 m, drainafstand 4.0 m h.o.h, laatste controle onbekend als gevolg van compacte bovenlaag kwetsbaarder gedurende regenrijke perioden					
vlakheid						
macroreliëf	goed					
microreliëf	als gevolg van speelschade en wormenhoopjes gering hobbelig					
grasmat en grasbestand						
bewortelingsdiepte	Engels raaigras, in mindere mate veldbeemdgras en straatgras matig tot redelijk					
onkruiden	niet waargenomen					
overig						
de belijning is netjes aangebracht de maaibeugels staan omlaag						

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

bodem	redelijk/goed
waterhuishouding	redelijk/goed
vlakheid	redelijk/goed
grasbestand	redelijk/goed
kwaliteit veld	redelijk/goed

SPORTPARK KERKLAAN, KORFBALVELD 1**Veldinformatie en bevindingen**

type veld	zandkunststof korfbalveld (Desso Crown korfbal) kunstgrasveld is in gebruik als buurtveld en wordt niet meer gebruikt voor korfbal
aanlegjaar	2006
laatste renovatie	
conditie	
uniformiteit	onvoldoende uniform, geringe tot aanzienlijke organische vervuiling van dennennaalden en mos (zie foto's 32-34) geen losse of open naden vulling egaal
slijtage vezel	geringe slijtage
palen/korven	niet aanwezig
belijning	volledig, inclusief ovalen
vervuiling	geringe tot aanzienlijke organische vervuiling van dennennaalden en mos. Vooral bij de westzijde van het veld is veel mosgroei en vervuiling van dennennaalden aangetroffen.
hekwerk	geen bijzonderheden
vulling	
ovalen	circa 18 mm, voldoende
veld	18 - 19 mm, voldoende
vlakheid	
veld	goed
uitlopen	goed

Samenvatting van de kwaliteit van het veld

conditie	slecht/matig
vulling	goed
vlakheid	goed
kwaliteit veld	slecht/matig

Kwaliteitszorg Sportvelden

Deel III 2019

Onderhoudsadviezen sportvelden gemeente Soest

- 0 Algemeen
- 1 Sportpark Bosstraat
- 2 Sportpark Eemweg
- 3 Sportpark Hees
- 4 Sportpark Kerklaan

Deel III Onderhoudsadviezen sportvelden gemeente Soest

0. ALGEMEEN

In dit onderhoudsadvies zijn de aandachtspunten voor de algemene werkzaamheden op de bezochte sportparken samengevat. Vervolgens zijn per sportpark voor de velden de specifieke cultuurtechnische en onderhoudsadviezen gegeven. De onderhoudsadviezen voor de grassportvelden zijn opgesteld aan de hand van de cultuurtechnische inventarisatie en geldig voor een periode van drie jaar.

Naast de specifiek aanbevolen werkzaamheden per veld worden hieronder algemene aandachtspunten ten aanzien van het onderhoud van de grassportvelden vermeld. De genoemde werkzaamheden zijn noodzakelijk voor de instandhouding van de kwaliteit en de speelbaarheid van de velden. Deze werkzaamheden en onderhoudsmaatregelen gelden in principe voor elk veld en dienen naast de in de volgende hoofdstukken genoemde werkzaamheden met zorg te worden uitgevoerd.

- Bemesten
- Beregenen
- Regelmatig maaien
- Doelmonden bijwerken
- Verdichte terreindelen losrieken
- Speelschade snel herstellen
- Doorzaaien holle terreingedeelten
- Rollen
- Slepen
- Onkruidbestrijding

De adviezen ten aanzien van de bemesting zijn opgenomen in **Bijlage 1**.

In deze bemestingsadviezen wordt per veld een op de actuele situatie toegesneden advies voor de bemesting gegeven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de bodemfysische en bodemchemische parameters zoals deze in het bodemmonster zijn geanalyseerd. Evenals de onderhoudsadviezen zijn de bemestingsadviezen opgesteld voor een periode van drie jaar.

De volgende maatregelen zijn voor vrijwel alle grassportvelden in de gemeente Soest belangrijk om de kwaliteit van de velden op het gewenste niveau te houden dan wel te verbeteren:

In het geval van forse wormenactiviteit wordt geadviseerd om de velden te behandelen met een wiedeg. Deze behandeling kan het beste uitgevoerd worden als de wormenhoopjes (enigszins) opgedroogd zijn. De hoopjes worden gevlaakt en verbrokken waardoor het rollen van de velden beperkt kan worden. De voorkeur gaat uit naar wiedeggen in het groeiseizoen, doch zoals in de zachte winters van 2017/2018 en 2018/2019, toen er sprake was van een enorme wormenactiviteit, kan het ook wenselijk zijn om buiten het groeiseizoen te wiedeggen. Goed instellen van de wiedeg, en bewerken onder droge weers- en terreinomstandigheden is in het bijzonder dan uitermate belangrijk om niet te veel ongewenste schade aan de grasmat te krijgen. Overigens is wiedeggen een maatregel die de algemene kwaliteit van een veld (kwaliteit grasmat) ten goede komt. Indien zich een slijm laagje (onverteerd maaisel, zeker bij veel regen en weinig afdroging) op het oppervlak vormt, heeft dit een negatieve invloed op de doorlatendheid van de toplaag, de toplaag wordt gladder, het bevordert de ontwikkeling van straatgras en de grasplant wordt kwetsbaarder voor schimmels. Wiedeggen (eventueel gevolgd door vegen) heeft dan ook een positief effect op de genoemde negatieve effecten.

Om de vlakheid van de doelgebieden (indien deze zijn uitgespeeld aan het einde van het seizoen en er grondruggen gevormd zijn) te corrigeren, is het gebruik van een fieldtopmaker of een forse bewerking met de verticuteermachine mogelijk. Vervolgens is het van belang om gedurende het speelseizoen de doelgebieden van de velden onder profiel te houden door middel van het wekelijks terugharken van uitgespeelde grond. Hiermee wordt het ontstaan van grondruggen en uitgespeelde doelgebieden tegengegaan. Daarnaast is het gewenst om de doelgebieden regelmatig op te breken met een riek en deze zo nodig gering te bezanden. Om de bewerkingen tijdens het 'grootonderhoud' goed te kunnen uitvoeren en het gewenste resultaat te krijgen is het verwijderen van de doelen (voor zover mogelijk) voor het grootonderhoud wenselijk.

De recycling dresser is doorontwikkeld, waardoor het zogenaamde wasbordeffect nu niet meer optreedt. Het grote voordeel is dat met de machine en belucht wordt en met eigen grond gewerkt kan worden om te egaliseren (veel minder kans op onkruidgroei, afstoting van aangevoerde grond en geen aanschaf van grond). Indien de bewerking wordt uitgevoerd in combinatie met straf verticuteren wordt de vlakheid verder geoptimaliseerd en de kwaliteit van de grasmat verbeterd. Door de inzet van de recycling dresser kan de vertidrain minder frequent worden toegepast. Het is van belang om bij de bewerkingen te bekijken in hoeverre grind in de bovenlaag aanwezig is (dit grind wordt bij de bewerkingen op het oppervlak gebracht). De recycling dresser kan thans worden voorzien van een stenenvanger, daarnaast kan de recycling dresser worden voorzien van een verzamelbak om toplaagmateriaal over een veld te verplaatsen (naar uitgespeelde delen / laagten).

Vertidraineren / schudfrezen hebben een positieve invloed op de waterhuishouding van de velden. Een frequentie van veelal 1 x per jaar is zinvol om de bedrijfszekerheid van de velden te behouden. Een combinatie met geringe bezandingen wordt aanbevolen (zie tabel onderhoudsadviezen). Ook het extra bewerken met een vertidrain van intensief gebruikte terreingedeelten (zoals doelgebieden) in de winterperiode heeft een positief effect op de algemene kwaliteit van de velden. *(zie voor de samenstelling van geschikt bezandingszand de technische informatie)*

Het doorzaaien van de velden dient minimaal in twee richtingen (recht en diagonaal) uitgevoerd te worden. In de 16-meter gebieden is een derde werkgang met de doorzaaimachine wenselijk. Handmatig bijzaaien in de doelgebieden kan noodzakelijk zijn. Doorzaaien heeft alleen effect indien sprake is van holle, open en/of kale terreingedeelten. Door vooraf aan het doorzaaien straf te verticuteren worden ongewenste grassoorten (voor een deel) verwijderd en krijgen de gewenste grassoorten kansen zich na het doorzaaien in de grasmat te vestigen. Extra bemesting van de doelgebieden zal wenselijk zijn.

Om het functioneren van de aanwezige drainagesystemen te garanderen, is het gewenst om de drains circa 1 x per 3 jaar te controleren, indien noodzakelijk te reinigen en mogelijke storingen te herstellen. Aanbevolen wordt om een zo volledig mogelijk overzicht te hebben met gegevens over het aanwezige drainagesysteem. Hierin kan melding worden gemaakt van het jaar van aanleg, enkelvoudig of samengesteld systeem, type omhulsel en sleufvulling, drainafstand en draandiepte en het jaar van de laatste controle en eventuele bijzonderheden. Tevens kan het onderhoud vereenvoudigd worden door het hebben van een goede revisietekening met locatie van eventuele doorspuitputten.

Geadviseerd wordt om de velden niet te snel te beregenen. Het ongewenste (straat)gras mag gerust een beetje geel gaan kleuren in de zomerperiode. De goede, gewenste grassoorten als Engels raaigras en veldbeemdgras kunnen dergelijke perioden goed verteren. Straatgras niet vanwege (vaak) een zeer ondiepe beworteling. Jong, pas ingezaaid gras dient uiteraard wel voldoende beregend te worden. Daarnaast is het van belang om de bemestingstoestand van de velden te volgen omdat bij veel beregenen meststoffen uitspoelen waardoor er een tekort kan ontstaan. Een goede richtlijn voor het beregenen van een volgroeide grasmat is het steken van een klein profiel in het veld. Zodra het profiel op een diepte van circa 0,10 m droog is, kan een beregeningsgift worden gegeven van 20 à 25 mm.

Om de velden in de herfst en winter bespeelbaar te houden kan het gewenst zijn om in de maanden oktober, november, december of januari de natuurgras voetbalvelden gering te bezanden; een en ander is afhankelijk van de weers- en terreinomstandigheden op dat moment.

Om het functioneren van de aanwezige drainagesystemen te garanderen, is het gewenst om de drains circa 1 x per 3 jaar te controleren, indien noodzakelijk te reinigen en mogelijke storingen te herstellen. Aanbevolen wordt om een zo volledig mogelijk overzicht te hebben met gegevens over het aanwezige drainagesysteem per veld. Hierin kan melding worden gemaakt van het jaar van aanleg, enkelvoudig of samengesteld systeem, type omhulsel en sleufvulling, drainafstand en draandiepte en het jaar van de laatste controle en eventuele bijzonderheden. Tevens kan het onderhoud vereenvoudigd worden door het hebben van een goede revisietekening met locatie van eventuele doorspuitputten.

Het algemene beleid in Nederland is om zeer terughoudend te zijn met het gebruik van chemische middelen om onkruiden op sportvelden te bestrijden. Op termijn is de verwachting dat het gebruik van chemische middelen om kruiden te bestrijden vrijwel geheel niet meer toegestaan zal zijn ("Green Deal Sportvelden"). Indien geen chemische bestrijding meer wordt uitgevoerd, zal door middel van mechanische bewerkingen (wiedeggen en verticuleren; en bij zeer forse onkruidgroei eventueel inzet fieldtopmaker) het onkruiden aandeel onderdrukt moeten worden.

Geadviseerd wordt om de (WeTra) trainingsvelden indien beschikbaar al medio / eind april door te zaaien, zodat de periode van herstel kan worden verlengd. Er kan dan getraind worden op (de zijstroken) van de wedstrijd velden en/of aanwezige kunstgras voetbalvelden. Dit kan ook in het begin van het seizoen. Uiteraard is het hierbij van belang dat de wedstrijd velden op dat moment in een goede conditie zijn.

Het is gewenst om de trainingsactiviteiten op de trainingsvelden / WeTravelden over het gehele terrein te spreiden en hierbij de doelmonden van de vaste doelen zoveel als mogelijk te ontzien en gebruik te maken van verplaatsbare oefendoelen. Hierdoor vindt een uniforme beschadiging van de grasmat plaats, waardoor het onderhoud eenvoudiger wordt (slepen met star sleepraam). Door goed en gericht te slepen (indien de grasmat wordt afgespeeld of eventueel geforceerd wordt verwijderd) kan de vlakheid van de velden beter gehandhaafd blijven. Plaatselijk kan het gewenst zijn om uitgespeelde gedeelten uit te vullen met schrale teelaarde of specifiek Wetra toplaagmateriaal.

Geadviseerd wordt om duidelijke afspraken met de verenigingen te maken over de uit te voeren zelfwerkzaamheden en tijdstippen van uitvoer. Indien het groot onderhoud is uitgevoerd op de velden dienen deze niet meer bespeeld te worden om zodoende schade aan de jonge (zich nog te ontwikkelen) grasmat te voorkomen. Het in depot zetten van de vaste en losse doelen tot ingebruikname / vrijgeven van het veld verkleint de kans op bespeling in de kwetsbare doelgebieden.

Het is wenselijk om speelschade aan de grasmat (na een speelweekeinde of training) zo spoedig mogelijk te herstellen. Geadviseerd wordt om bij het herstel gebruik te maken van een riek of schop waarmee putjes kunnen worden opgelicht, waarna de grasmat vlak kan worden aangetrapt.

Het is wenselijk om losse oefendoelen na gebruik buiten het veld (in depot) te plaatsen en de maaibeugels van de vaste doelen na de wedstrijd dag omhoog vast te zetten. Dit vereenvoudigt het onderhoud en geeft de velden op den duur een nettere uitstraling.

De volgende maatregelen zijn voor alle kunstgras sportvelden ('rubber infill' voetbalvelden, hockeyvelden en korfbalvelden) in de gemeente Soest belangrijk om de kwaliteit van de velden op het gewenste niveau te houden dan wel te verbeteren:

Algemeen

Het onderhoud op de kunstgras sportvelden dient op een goede wijze uitgevoerd te worden en met inzet van het juiste materieel. Wanneer dit niet het geval is kan er zelfs schade (overmatige slijtage of het verwollen van de vezels) ontstaan aan de sportvelden. Geadviseerd wordt om de inzet van machines en materieel met de aannemer of leverancier van de kunstgrasmat af te stemmen.

Het onderhoud dient ervoor te zorgen dat de kunstgras sportvelden zo optimaal mogelijk bespeelbaar blijven. Goed onderhoud kan de sporttechnische eigenschappen, zoals interactie van de bal met de kunstgrasmat of interactie speler met de kunstgrasmat positief beïnvloeden. Tevens vergroot goed onderhoud de levensduur van het sportveld.

Het onderhoud aan een kunstgras sportveld kan worden opgedeeld in;

- dagelijks onderhoud
- wekelijks onderhoud
- jaarlijks onderhoud

Dagelijks onderhoud

Geadviseerd wordt om de velden tijdig te ontdoen van vervuiling. Vervuiling kan in de zandvulling en/of instrooirubber vulling gaan zitten, en is een voedingsbodem voor algen, mos en onkruid. Deze vervuiling kan zorgen voor een niet uniform veld door middel van compactie, een glad oppervlak bij nat weer en een hard oppervlak bij droog weer. Het schoonhouden van de kunstgrasmat / vulling heeft een positieve invloed op de uniformiteit, de waterdoorlatendheid en levensduur van de kunstgrasmat en voorkomt op de lange termijn problemen in de waterdoorlatendheid van de toplaag.

Het is wenselijk om losse (oefen)doelen na trainings- en/of wedstrijd gebruik buiten het veld (in depot) te plaatsen. Dit vereenvoudigt het onderhoud.

Wekelijks onderhoud

Regelmatig vegen en borstelen is een onderhoudsmaatregel die het hele veld ten goede komt. Geadviseerd wordt om door middel van het inzetten van een wiedeg / hark combinatie bij kunstgras voetbalvelden, het veld te decompacteren en zo zijn uniformiteit te behouden.

Door bespeling van de kunstgras velden (of onvoldoende vulling) kan de vezel plat gaan liggen. Hierdoor zal de balrol snelheid bij voetbal toenemen en een voetballer kan minder gemakkelijk met de voet onder de bal komen. Tevens slijt een platliggende vezel aan de zijkant en niet op de top van de vezel. Bij (geconcentreerde) bespeling van de kunstgras velden zal de vulling ongelijk verdeeld raken, kan de vezel plat gaan liggen en zal de uniformiteit van het veld afnemen. Geadviseerd wordt door het op peil houden van de vulling en het regelmatig vegen en/of borstelen de vulling weer egaal te verdelen en de vezels rechter op te zetten.

Het op tijd controleren en bijvullen van de kunstgrasmat met hetzelfde instrooirubber, instrooizand of instrooimateriaal ter plaatse van de penaltystippen, strafbalstippen, cornervakken, markeringen en de doelmonden heeft een gunstig effect op de vlakheid, stabiliteit en levensduur van de mat.

Het is aan te bevelen om het veld wekelijks te controleren op vervuiling en gevaarlijke onvolkomenheden en indien noodzakelijk onvolkomenheden te (laten) herstellen. In relatie tot de communicatie met de aannemer over het uitgevoerde onderhoud dienen alle werkzaamheden bij voorkeur vastgelegd te worden in een logboek. Aan de hand van dit logboek kan aangetoond worden hoe vaak en welk onderhoud is uitgevoerd en kan in overleg met de aannemer (1 à 2 x per jaar) bekeken worden of het onderhoudsregime voldoet of op punten moet worden aangepast.

Jaarlijks onderhoud

Geadviseerd wordt om de kunstgrasvelden 1 à 2 maal per jaar te laten inspecteren op onvolkomenheden (e.e.a. in overleg met aannemer of leverancier van de kunstgrasmat). Tijdens het 'grootonderhoud' kan het veld intensief worden gereinigd en eventueel de vulling worden gedecompacteerd.

Bestrijding en verwijderen van mos, algen en onkruiden zal voornamelijk in de laatste meter van de uitlopen dienen plaats te vinden.

Om het functioneren van de aanwezige drainagesystemen te garanderen, is het gewenst om de drains elke 3 tot 5 jaar te controleren door middel van doorsteken. Indien noodzakelijk kan een drain of het drainagesysteem gereinigd worden door middel van doorspuiten. Bij het doorspuiten dient voorkomen te worden dat er schade ontstaat aan de drains. Aanbevolen wordt om een zo volledig mogelijk overzicht te hebben met gegevens over het aanwezige drainagesysteem per veld. Hierin kan melding worden gemaakt van het jaar van aanleg, enkelvoudig of samengesteld systeem, type omhulsel en sleufvulling, drainafstand en draindiepte en het jaar van de laatste controle en eventuele bijzonderheden. Tevens kan het onderhoud vereenvoudigd worden door het hebben van een goede revisietekening met locatie van eventuele doorspuitputten.

Het is aan te bevelen om duidelijke afspraken met de verschillende verenigingen te maken over de uit te voeren “zelfwerkzaamheden” en tijdstippen van uitvoer. Geadviseerd wordt om de zelfwerkzaamheden en uitgevoerde controles en herstelwerkzaamheden vast te laten leggen in een logboek per veld.

1. SPORTPARK BOSSTRAAT

Natuurgrasvelden

	S.O. Soest veld 4	Honkbalveld	Softbalveld	Middenterrein atletiek
vertidraineren/schudfrees gehele veld / jaar indien recycling dresser niet wordt ingezet	1 x / 1 jr.	1 x / 2 jr.	1 x / 2 jr.	1 x / 2 jr.
vertidraineren/schudfrees verdichte delen / jaar		1 x extra	1 x extra	
verticuteren gehele veld / jaar	1x / 1 jr.	2 á 3 x / 1 jr.	2 á 3 x / 1 jr.	2 á 3 x / 1 jr.
verticuteren zijstroken / jaar	2x / 1 jr.			
bezanden met vertidrain/schudfrees/ recyclingdresser in m ³	15 á 20	15 á 20	8 á 10	15
bezanden zonder vertidrain/schudfrees in m ³				
eventuele extra winterbezanding in m ³	5 á 8			

Voor de samenstelling van geschikt bezandingszand zie technische informatie in deel I.

Algemeen

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle sportparken in de gemeente Soest. Met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, speelschade herstel, doorzaaien, vertidraineren, trainingsvelden algemeen en beregenen wordt verwezen naar dit onderdeel.

Bij het honk- en softbalveld en het natuurgras middenterrein van de atletiek is een geringe tot aanzienlijke aanwezigheid van onkruiden waargenomen. Geadviseerd wordt de ontwikkeling van de aanwezige onkruiden in de grasmat (bij alle velden) te volgen en indien noodzakelijk te bestrijden. Het algemene beleid in Nederland is om zeer terughoudend te zijn met het gebruik van chemische middelen om onkruiden op sportvelden te bestrijden. Op termijn is de verwachting dat het gebruik van chemische middelen om onkruiden te bestrijden vrijwel geheel niet meer toegestaan zal zijn (De Green Deal Sportvelden). Indien geen chemische bestrijding meer wordt uitgevoerd, wordt aanbevolen om de velden meerdere keren per jaar te verticuteren (Amazone methode circa 5 à 7 maal per jaar afhankelijk van hoeveelheid onkruiden en gewenst resultaat).

Het is wenselijk om de natuurgras velden jaarlijks straf te verticuteren en daarna in twee richtingen (recht en diagonaal) door te zaaien om zo de kwaliteit van het grasbestand te verbeteren. Het doorzaaien van een gesloten grasmat (zonder voorafgaand te verticuteren) heeft weinig rendement en wordt daarom afgeraden.

Het verticuteren van de zijstroken van veld 4 kan één maal extra worden uitgevoerd en het verticuteren van de honk- en softbalvelden en het natuurgras middenterrein van de atletiek kan minimaal één á twee maal extra worden uitgevoerd (zie onderhoudstabel).

Door het zeer zachte winter- en voorjaarsweer is er pleksgewijs al veel wormenactiviteit en veel wormenhoopjes waargenomen en in combinatie met de speelschade / bonte grasmat is het microreliëf (gering) hobbelig bevonden. Geadviseerd wordt om de velden (ook buiten het groeiseizoen) regelmatig te behandelen met een wiedeeg. Deze behandeling kan het beste uitgevoerd worden als de wormenhoopjes (enigszins) opgedroogd zijn. De hoopjes worden gevlaakt en verbrokkelen waardoor het microreliëf van de velden geoptimaliseerd wordt en het rollen van de velden beperkt kan blijven. Goed instellen van de wiedeeg, en het bewerken onder droge weers- en terreinomstandigheden is vooral in de wintermaanden uitermate belangrijk om niet te veel ongewenste schade aan de grasmat te krijgen.

Veld 4

De belijning op het natuurgras voetbalveld (veld 4) is mooi aangebracht. Deze zelfwerkzaamheid van de vereniging kan worden gecontinueerd. Het is wenselijk dat de vereniging na een wedstrijddag ook de maaibeugels omhoog zet zodat het (bij)maaien en overig onderhoud vereenvoudigd wordt.

Geadviseerd wordt om ook in de herfst en winter (onder goede weers- en terreinomstandigheden) het voetbalveld gering te bezanden om zodoende de toplaag voldoende stroef te houden. Bij de bewerkingen is het zinvol om de zachtere zijstroken gering meer te bezanden en zo voldoende stabiel te houden.

Geadviseerd wordt om het natuurgras voetbalveld vooralsnog om het jaar te behandelen met een recyclingdresser in combinatie met een bezanding. De inzet van de recyclingdresser geeft lucht in de toplaag (betere groeivoorwaarden voor het gras en positieve invloed op infiltratie van neerslag) en door het opbrengen van 'eigen' grond (veelal circa 25 m³) in combinatie met een bezanding (zie onderhoudstabel) wordt de vlakheid van het oppervlak verbeterd en verrijking in de top tegengegaan. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid te optimaliseren (golven en ingesloten laagten). Voorafgaande aan de bewerking wordt geadviseerd om het veld kort te maaien, de grasmat straf te verticuteren en uitkomend materiaal op te vegen. In de tussenliggende jaren is het wenselijk om het veld te bewerken met de vertidrain (voorkeur holle pennen) in combinatie met een bezanding. Het zand dient hierbij zo veel mogelijk in de vertidraingaten te worden gesleept.

Op het veld is bij een pupillen doelmond geconcentreerde schade zichtbaar. Het is wenselijk om de pupillen wedstrijden voldoende te spreiden om zo het veld voldoende uniform te houden.

HSV Knickerbockers, honk- en softbalveld

Bij de opname is geconstateerd dat de natuurgras gedeelten van beide velden een vrij bonte grasmatt met droogteschade hebben die vrij veel onkruiden bevat. Daarnaast is zowel het macro- als micro reliëf van de velden niet optimaal en is de overgang van halfverharding naar grasmatt veelal (fors) drempelvormig.

Geadviseerd wordt om beide natuurgras gedeelten vooralsnog om het jaar te behandelen met een recyclingdresser in combinatie met een bezanding. De inzet van de recyclingdresser geeft lucht in de toplaag (betere groeivoorwaarden voor het gras en positieve invloed op infiltratie van neerslag) en door het opbrengen van 'eigen' grond in combinatie met een bezanding (zie onderhoudstabel) wordt de vlakheid van het oppervlak verbeterd en verrijking in de top tegengegaan. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid te optimaliseren. Voorafgaande aan de bewerking wordt geadviseerd om de velden kort te maaien, de grasmatt straf te verticuteren en uitkomend materiaal op te vegen. Het is van belang om bij de bewerkingen te bekijken in hoeverre grind in de bovenlaag aanwezig is en hierbij de recyclingdresser eventueel van een stenenvanger te voorzien (grind wordt bij de bewerkingen op het oppervlak gebracht). In de tussenliggende jaren is het wenselijk om beide velden te bewerken met de vertidrain (indien mogelijk dan voorkeur voor holle pennen) in combinatie met een bezanding. Het zand dient hierbij zo veel mogelijk in de vertidraingaten te worden gesleept.

Bij het eerstkomende groot onderhoud is het wenselijk om voorafgaand aan de bewerking met de recyclingdresser de aanwezige grasmatt (grotendeels) af te frezen door een bewerking met de fieldtopmaker en hierbij ook de drempelvormige overgang van halfverharding naar grasmatt gedeelte te verminderen. Daarnaast dient waar nodig de halfverharding bij het voorjaarsonderhoud (of eerder) minimaal bij de randen (na het verwijderen van de bovenste circa 2 mm gesleten halfverhard materiaal) te worden aangevuld met nieuw halfverhard materiaal, doorgefreesd te worden tot boven de lava fundatielaag en als een geheel weer te worden gevlakt en verdicht.

De halfverharding van beide velden is goed schoon. Ter plaatse van de honken en bij de werpheuvel / werpplaat is geringe speelschade zichtbaar. Het is zinvol om bij de halfverhardingsgedeelten / meest bespeelde gedeelten regelmatig speelschadeherstel uit te voeren.

Middenterrein atletiek

Geadviseerd wordt de ontwikkeling van de aanwezige onkruiden in de grasmatt te volgen en indien noodzakelijk te bestrijden.

Tijdens het bezoek bleek de toplaag van het middenterrein rijk aan organische stof te zijn. De indruk is verkregen dat het middenterrein (zeker voor meer gebruikszekerheid in regenrijke perioden) meer zand nodig heeft dan jaarlijks wordt aangebracht. Het is wenselijk om het middenterrein te bezanden met de geadviseerde hoeveelheid zand vermeld in bovenstaande tabel.

Geadviseerd wordt om het natuurgras middenterrein vooralsnog om het jaar te behandelen met een recyclingdresser in combinatie met een bezanding. De inzet van de recyclingdresser geeft lucht in de top laag (betere groeivoorwaarden voor het gras en positieve invloed op infiltratie van neerslag) en door het opbrengen van 'eigen' grond in combinatie met een bezanding (zie onderhoudstabel) wordt de vlakheid van het oppervlak verbeterd en verrijking in de top tegengegaan. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid te optimaliseren. Voorafgaande aan de bewerking wordt geadviseerd om het middenterrein kort te maaien, de grasmat straf te verticuteren en uitkomend materiaal op te vegen. Het is van belang om bij de bewerkingen te bekijken in hoeverre grind in de bovenlaag aanwezig is en de recyclingdresser eventueel van een stenenvanger te voorzien (grind wordt bij de bewerkingen op het oppervlak gebracht). In de tussenliggende jaren is het wenselijk om het middenterrein te bewerken met de vertidrain (indien mogelijk dan voorkeur voor holle pennen) in combinatie met een bezanding. Het zand dient hierbij zo veel mogelijk in de vertidraingaten te worden geslept.

Bij het groot onderhoud is het wenselijk om de aanwezige bultvorming rondom de springbakken voorafgaand aan de bovenstaande bewerkingen af te frezen door een bewerking met de fieldtopmaker.

S.O. Soest, WeTraveld 2 en Wetraveld 5

Volgens opgave van de gemeente zijn er renovatieplannen met het WeTra veld 2 en WeTra veld 5 van S.O. Soest te Soest. Vanwege deze plannen zijn beide velden middels een quick scan meegenomen bij de kwaliteitsopname (zonder bemestingsanalyse) en zijn (resterende) onderhoudsadviezen beknopt hieronder weergegeven.

S.O. Soest, WeTraveld 2

Het Grassmaster WeTraveld (specifieke top laag met geïnjecteerde kunstgrasvezels) wordt zichtbaar intensief gebruikt. Er is geconcentreerde trainingsschade waargenomen met forse laagten / kale plekken in de doelgebieden en rand 16 metergebied kantinezijde. In de doelmond zijn de geïnjecteerde vezels sterk gesleten tot versleten. Het veld is dan ook onder de huidige omstandigheden niet meer "wedstrijdwaardig" (te maken).

Veld 2; geconcentreerde trainingsschade

Gezien de leeftijd en kwaliteit van de toplaag dient te worden overwogen om het veld op te nemen in een renovatieschema. Bij een renovatie kan de vlakheid / hoogteligging worden hersteld door het rooien van de aanwezige kunstgrasvezels uit de schrale toplaag. Afhankelijk van het gewenste nieuwe veld / opbouw is de zandonderbouw en vrijkomende schrale teelaarde geschikt voor hergebruik in de nieuwe situatie.

Tot het moment van een renovatie is het wenselijk om het trainingsgebruik goed te spreiden, hierbij gebruik te maken van de minder bespeelde gedeelten en het veld meermaals te wiedeggen / slepen.

S.O. Soest, WeTraveld 5

Het Stergrazo WeTraveld (specifieke toplaag van circa 0.18 m dikte met fijne lavadeeltjes) wordt zichtbaar intensief gebruikt. Door het geconcentreerde trainingsgebruik aan de kantinezijde zijn hier matige (ingesloten) laagten waargenomen in de as van het veld en het doelgebied. Bij de veldhelft overzijde kantine is nagenoeg geen trainings schade zichtbaar.

Veld 5; kantinezijde

Veld 5; overzijde kantine

Vanwege de plannen / herinrichting van het sportpark / aanleg extra parkeerplaatsen aan de noordwestzijde zal het veld enkele meters in zuidoostelijke richting worden verplaatst. Bij de voorgenomen renovatie kan de vlakheid / hoogteligging worden hersteld waarbij de aanwezige zandonderbouw en schrale specifieke teelaarde geschikt is voor hergebruik.

Tot het moment van een renovatie is het wenselijk om het trainingsgebruik goed te spreiden, hierbij gebruik te maken van de minder bespeelde gedeelten (met behulp van verplaatsbare grote doelen) en het veld meermaals te wiedeggen / slepen. Eventuele uitgespeelde delen (kantinezijde) kunnen worden gevuld met schrale teelaarde.

VV SEC, veld 1 en Wetraveld 2

Volgens opgave van de gemeente zijn er ombouwplannen met het natuurgras veld 1 en WeTra veld 2 van VV SEC te Soest. Vanwege deze plannen zijn beide velden middels een quick scan meegenomen bij de kwaliteitsopname (zonder bemestingsanalyse) en zijn (resterende) onderhoudsadviezen beknopt hieronder weergegeven.

VV SEC, veld 1

Het natuurgras veld heeft een goede grasbedekking. Door de aanwezige speelschade, wormenhoopjes (veel wormenactiviteit) en doodgespoten gras bij de belijning is het micro reliëf hobbelig bevonden. Naast de wekelijkse bewerkingen / maaien van het veld is het zinvol om het veld regelmatig te behandelen met een wiedeg. Deze behandeling kan het beste uitgevoerd worden als de wormenhoopjes (enigszins) opgedroogd zijn. De hoopjes worden gevlaakt en verbrokkelen waardoor het microreliëf van het veld geoptimaliseerd wordt en het rollen beperkt kan blijven.

VV SEC, WeTraveld 2

Het Grassmaster WeTraveld (specifieke toplaag met geïnjecteerde kunstgrasvezels) wordt zichtbaar intensief gebruikt.

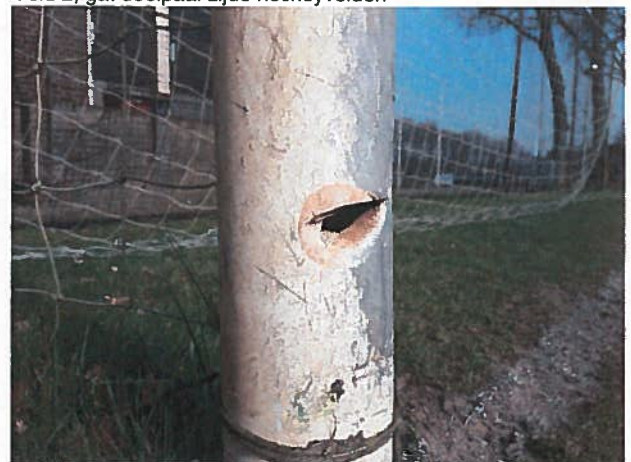
Door het geconcentreerde trainingsgebruik aan de kantinezijde zijn hier laagten ontstaan (met drempelvorming bij een sproeier in het veld). Daarnaast is bij een doel zijde hockeyvelden een groot gat in een doelpaal aangetroffen en diverse grote gaten in de ballenvanger netten. Tot het moment van de ombouw is het wenselijk om het trainingsgebruik goed te spreiden, hierbij gebruik te maken van de minder bespeelde gedeelten en het veld meermaals te wiedeggen / slepen. Om de kans op blessures bij gebruikers en bezoekers (voetbal en hockey) tot een minimum te beperken dient zo vaak als nodig de grond rondom de drempelvormige sproeier te worden aangevuld, de doelpaal te worden vervangen of gerepareerd (bv. met duck tape) en de gaten in het net te worden hersteld. Bovenstaande aandachtspunten zijn ter plaatse ook al besproken met de vrijwilligers van de vereniging.

Indien het veld in het najaar van 2019 nog niet word omgebouwd dan is het wenselijk om de zijstroken bij het groot onderhoud voor het doorzaaien te bewerken met de fieldtopmaker om verrijking en viltvorming te voorkomen en dient het veld bij voorkeur (in het najaar) belucht te worden met de vertidrain om de structuur van de toplaag enigszins te verbeteren en verdichtingen te voorkomen.

Veld 2; drempel sproeier

Veld 2; gat doelpaal zijde hockeyvelden

Veld 2: gaten net ballenvanger zijde hockeyvelden

Kunstgras voetbalvelden (S.O. Soest, veld 1 en veld 3)

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor de twee kunstgras voetbalvelden van S.O. Soest te Soest. Met betrekking tot het dagelijks, wekelijks en jaarlijks uit te voeren onderhoud wordt verwezen naar dit onderdeel.

De algehele visuele kwaliteit van de twee kunstgras voetbalvelden is als redelijk tot goed beoordeeld. Om de kwaliteit van de twee voetbalvelden zo goed mogelijk en uniform te houden en de kans op blessures bij spelers tot een minimum te beperken (de veiligheid van de sporters te waarborgen), adviseert Kiwa ISA Sport om de bij de kwaliteitsopname geconstateerde onvolkomenheden te herstellen en/of aan te passen. Het betreft;

- bij veld 1 is de penalytstip kantinezijde sterk gesleten. Geadviseerd word om hier een stuk kunstgras te vervangen (circa 1 m²);
- bij veld 1 het gat in de doelpaal afdoende te herstellen of de doelpaal (doel) te vervangen;
- bij veld 1 de vlakheid en pleksgewijs lage vulling te herstellen door het aanvullen met extra instrooi materiaal;
- in de achteruitloop kantinezijde bij veld 3 is een (kleine) niet scherpe schoeiplek aangetroffen. Om de kans op blessures bij spelers tot een minimum te beperken is het wenselijk om bij grotere of scherpe schroeischade deze plekken te (laten) herstellen;
- bij veld 3 is vooral bij de zijstrook zijde dug outs en geringe tot matige organische vervuiling van dennennaalden aangetroffen. Het is wenselijk om deze vervuiling regelmatig te verwijderen. Voor behoud van de kwaliteit en uniformiteit van het veld (compactie / vervuiling / waterdoorlatendheid) word geadviseerd om enkele aanwezige dennenbomen te verwijderen / vervangen voor een lagere beplanting.

Voor de levensduur van de toplaag en uniformiteit van beide velden is het wenselijk om trainingsactiviteiten over het gehele veld te spreiden en hierbij de (pupillen) doelmonden te ontzien.

Bij de penaltystippen en cornervak markeringen (van veld 3) is onvoldoende instrooirubber aangetroffen. Het op tijd controleren en bijvullen van de kunstgrasmat met hetzelfde instrooirubber, instrooizand of instrooimateriaal ter plaatse van de penaltystippen, strafbalstippen, cornervakken, markeringen en de doelmonden heeft een gunstig effect op de vlakheid, stabiliteit en levensduur van de mat.

Door bespeling van het veld (veld 1) is de vezel (deels) plat gaan liggen. Hierdoor zal de balrol snelheid bij voetbal toenemen en een voetballer kan minder gemakkelijk met de voet onder de bal komen. Tevens slijt een platliggende vezel aan de zijkant en niet op de top van de vezel. Geadviseerd wordt door regelmatig te borstelen/slepen de vezels weer rechter (rechttop) te zetten en de vulling egaal te houden.

De vezels in de doelgebieden zijn veelal matig tot sterk gesleten en gespleten (geconcentreerde speelschade). Door deze slijtage is vooral in de doelmonden de vulling minder dan op de rest van het veld. Het is zeer aannemelijk dat de lage vulling in deze gebieden een grote negatieve invloed heeft op de sporttechnische eigenschap schokabsorptie (indien sporttechnische metingen worden uitgevoerd en getoetst aan de sporttechnische norm voor bestaande kunstgras voetbalvelden). Het oplossen door het op peil brengen van de infilldikte met extra SBR-rubber is vanwege de slijtage van de vezel moeilijk te realiseren. Afhankelijk van de gewenste en geplande resterende levensduur van de top laag (toplaagrenovatie) en ter verbetering van de sporttechnische eigenschappen wordt geadviseerd om te bepalen of er mogelijkheden zijn om doelgebied renovatie door een hierin gespecialiseerd bedrijf uit te laten voeren (vervangen / verwisselen kunstgrasmat uit de uitloop of nieuwe stukken kunstgrasmat in de doelgebieden aanbrengen).

Kunstgras hockeyveld (MHC Soest, veld 1)

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle kunstgras hockeyvelden in de gemeente Soest. Met betrekking tot het dagelijks, wekelijks en jaarlijks uit te voeren onderhoud wordt verwezen naar dit onderdeel.

De algehele kwaliteit van het kunstgras hockeyveld is als redelijk tot goed beoordeeld. Om de kwaliteit van het veld zo goed mogelijk en uniform te houden en de kans op blessures bij spelers en toeschouwers tot een minimum te beperken, adviseert Kiwa ISA Sport om de bij de kwaliteitsopname geconstateerde onvolkomenheden te herstellen en/of aan te passen. Het betreft;

- de drempelvorming bij enkele sproeiers te herstellen;
- het (regelmatig) verwijderen van organische vervuiling;
- de scherpe uitstekende tyrips bevestigingen voor de reclaimedoeken aan te passen.

2. SPORTPARK EEMWEG

Natuurgrasvelden

	veld 2	veld 3	veld 4	veld 5
vertidraineren/schudfrees gehele veld / jaar indien recycling dresser niet wordt ingezet	1 x / 1 jr.	1 x / 1 jr.	1 x / 1 jr.	1 x / 1 jr.
vertidraineren/schudfrees verdichte delen / jaar			1 x extra	1 x extra
verticuteren gehele veld / jaar	1x / 1 jr.	1 x / 1 jr.	1x / 1 jr.	1 x / 1 jr.
verticuteren zijstroken / jaar				
bezanden met vertidrain/schudfrees/ recyclingdresser in m ³	15 á 20	20	20	25
bezanden zonder vertidrain/schudfrees in m ³				
eventuele extra winterbezanding in m ³	circa 5	5 à 8	5 à 8	5 à 8

Voor de samenstelling van geschikt bezandingszand zie technische informatie in deel I.

Algemeen

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle sportparken in de gemeente Soest. Met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, speelschade herstel, doorzaaien, vertidraineren, trainingsvelden algemeen en beregenen wordt verwezen naar dit onderdeel.

De belijning op de natuurgras voetbalvelden is mooi aangebracht. Deze zelfwerkzaamheid van de vereniging kan worden gecontinueerd. Het is wenselijk dat de vereniging na een wedstrijddag ook de maaibeugels omhoog zet zodat het (bij)maaieren en overig onderhoud vereenvoudigd wordt.

Het is wenselijk om de natuurgras velden jaarlijks straf te verticuteren en daarna in twee richtingen (recht en diagonaal) door te zaaien om zo de kwaliteit van het grasbestand te verbeteren. Het doorzaaien van een gesloten grasmat (zonder voorafgaand te verticuteren) heeft weinig rendement en wordt daarom afgeraden.

Geadviseerd wordt om de vier natuurgrasvelden (inclusief het Stergrazo WeTravel) voorsnog om het jaar te behandelen met een recyclingdresser in combinatie met een bezanding. De inzet van de recyclingdresser geeft lucht in de (pleksgewijs compacte) toplaag (betere groeivoorwaarden voor het gras en positieve invloed op infiltratie van neerslag) en door het opbrengen van 'eigen' grond (veelal circa 25 m³) in combinatie met een bezanding (zie onderhoudstabel) wordt de vlakheid van het oppervlak verbeterd en verrijking in de top tegengegaan.

Voorafgaande aan de bewerking wordt geadviseerd om de velden kort te maaien, de grasmat straf te verticuteren en uitkomend materiaal op te vegen. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid te optimaliseren (o.a. laagten en uitgespeelde delen). Vanwege de aanwezigheid van (fijn) grind in de bovenlagen van de velden 3, 4 en 5 dient de recycling dresser te worden voorzien van een stenenvanger. In de tussenliggende jaren is het wenselijk om de velden te bewerken met de vertidrain (voorkeur holle pennen) in combinatie met een bezanding. Het zand dient hierbij zo veel mogelijk in de vertidraingaten te worden gesleept.

Het is zinvol om bij de bewerkingen / bezandingen de zachtere zijstroken en natuurgras gedeelten met meer schaduwwerking van het aanwezige hoogopgaande bosplantsoen van de wedstrijd velden 3, 4 en 5 gering meer te bezanden.

Veld 2 (Stergrazo)

Op het WeTravelveld is soms forse geconcentreerde speelschade geconstateerd. Het is gewenst om de trainingsactiviteiten op het veld over het gehele terrein te spreiden en hierbij regelmatig de oefendoelen te verplaatsen. Deze maatregelen zullen een gunstig effect hebben op de mate van speelschade en vindt er een uniformere beschadiging van de grasmat plaats, waardoor het onderhoud eenvoudiger wordt. Indien het veld ook wordt ingezet voor wedstrijden wordt geadviseerd om de vaste doelmonden bij de trainingen niet te gebruiken. Indien het veld alleen gebruikt wordt voor trainingen dan dient te worden overwogen om de vaste doelen te verwijderen en de achterlijnen van het veld eenmaal in het seizoen te verplaatsen.

Indien er uitgespeelde delen in het veld ontstaan is het wenselijk om deze uit te vullen met vergelijkbaar topklaagmateriaal en het veld goed en gericht te slepen met een star sleepraam (indien de grasmat wordt afgespeeld of eventueel geforceerd wordt verwijderd) om zodoende de vlakheid van het veld beter te handhaven.

Veld 4

Vooraf bij veld 4 is door het zeer zachte winter- en voorjaarsweer er al veel wormenactiviteit en veelal veel wormenhoopjes waargenomen en in combinatie met de speelschade is het microreliëf (gering) hobbelig bevonden. Geadviseerd wordt om de velden (ook buiten het groeiseizoen) regelmatig te behandelen met een wiedeg. Deze behandeling kan het beste uitgevoerd worden als de wormenhoopjes (enigszins) opgedroogd zijn. De hoopjes worden gevlakt en verbrokken waardoor het microreliëf van de velden geoptimaliseerd wordt en het rollen van de velden beperkt kan blijven. Goed instellen van de wiedeg, en het bewerken onder droge weers- en terreinomstandigheden is vooral in de wintermaanden uitermate belangrijk om niet te veel ongewenste schade aan de grasmat te krijgen.

In de zuidhoek van het veld bevindt zich een vrij compacte tot harde laag op circa 0.20 m minus maaiveld waardoor het veld hier kwetsbaarder is bij regenrijke perioden (er is sprake van een verminderde waterafvoer).

Vooralsnog wordt voorgesteld om deze hoek bij de bewerkingen gering meer te verschralen en in het najaar éénmalig een bewerking uit te voeren met een diepbeluchtings schudfrees of vertidrain (licht wrikkend). Indien bovenstaande bewerkingen onvoldoende effect hebben op de kwaliteit en waterdoorlatendheid van het veld wordt geadviseerd om in deze hoek / strook 2 à 3 extra drainstrengen aan te brengen met voldoende zandsleufvulling en daarnaast haaks op de drainage een topdrainage toe te passen (smalle zandsleufjes dwars op de drainage welke contact maakt met de zandgevulde drainagesleuven).

Veld 5

Ter hoogte van de bomenrij is de bovenlaag vrij compact. Naast de bewerkingen bij het groot onderhoud met de recyclingdresser of vertidrain (met holle pen) kan het zinvol zijn om deze strook in het najaar / vroege voorjaar éénmalig te bewerken met een diepbeluchtings schudfrees.

Om de kans op blessures bij de (jonge) spelers tot een minimum te beperken is het aan te raden om vervuiling van grotere en scherpe takjes regelmatig te verwijderen.

Kunstgras voetbalveld

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle kunstgras voetbalvelden in de gemeente Soest. Met betrekking tot het dagelijks, wekelijks en jaarlijks uit te voeren onderhoud wordt verwezen naar dit onderdeel.

De algehele visuele kwaliteit van het kunstgras voetbalveld is als redelijk tot goed beoordeeld. Om de kwaliteit van het voetbalveld zo goed mogelijk en uniform te houden en de kans op blessures bij spelers tot een minimum te beperken (de veiligheid van de sporters te waarborgen), adviseert Kiwa ISA Sport om de bij de kwaliteitsopname geconstateerde onvolkomenheden te herstellen en/of aan te passen. Het betreft;

- de organische vervuiling regelmatig te verwijderen;
- bij de penaltystippen en cornervak markeringen is onvoldoende instrooirubber aangetroffen. Het op tijd controleren en bijvullen van de kunstgrasmat met hetzelfde instrooirubber, instrooizand of instrooi materiaal ter plaatse van de penaltystippen, cornervak markeringen en de doelmonden heeft een gunstig effect op de vlakheid, stabiliteit en levensduur van de mat;
- de drempelvorming bij de sproeiers te herstellen;
- er zijn enkele (kleine) niet scherpe schoeiplekken aangetroffen. Om de kans op blessures bij spelers tot een minimum te beperken is het wenselijk om bij grotere of scherpe schroeischaade deze plekken te (laten) herstellen.

Voor de levensduur van de toplaag en uniformiteit van het veld is het wenselijk om trainingsactiviteiten over het gehele veld te spreiden en hierbij de (pupillen) doelmonden te ontzien.

Door bespeling van het veld is de vezel (deels) plat gaan liggen. Hierdoor zal de balrol snelheid bij voetbal toenemen en een voetballer kan minder gemakkelijk met de voet onder de bal komen. Tevens slijt een platliggende vezel aan de zijkant en niet op de top van de vezel. Geadviseerd wordt door regelmatig te borstelen/slepen de vezels weer rechter (rechttop) te zetten en de vulling egaal te houden.

3. SPORTPARK HEES

	veld 1	veld 2	veld 3
vertidraineren/schudfrezen gehele veld / jaar indien recycling dresser niet wordt ingezet	1 x / 1 jr.	1 x / 1 jr.	1 x / 1 jr.
vertidraineren/schudfrezen verdichte delen / jaar			1 x extra
verticuteren gehele veld / jaar	1x / 1 jr.	1 x / 1 jr.	1x / 1 jr.
verticuteren zijstroken / jaar			
bezanden met vertidrain/schudfrees/ recyclingdresser in m ³	20	15 á 20	circa 8
bezanden zonder vertidrain/schudfrees in m ³			
eventuele extra winterbezanding in m ³	5 à 8	5 à 8	circa 3

Voor de samenstelling van geschikt bezandingszand zie technische informatie in deel I.

Algemeen

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle sportparken in de gemeente Soest. Met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, speelschade herstel, doorzaaien, vertidraineren, trainingsvelden algemeen en beregenen wordt verwezen naar dit onderdeel.

De belijning op de twee wedstrijd natuurgras voetbalvelden is mooi aangebracht. Deze zelfwerkzaamheid van de vereniging kan worden gecontinueerd. Het is wenselijk dat de vereniging na een wedstrijddag ook de maaibeugels omhoog zet (en oefendoelen in depot zet) zodat het (bij)maaaien en overig onderhoud vereenvoudigd wordt.

Het is wenselijk om de natuurgras velden jaarlijks straf te verticuteren en daarna in twee richtingen (recht en diagonaal) door te zaaien om zo de kwaliteit van het grasbestand te verbeteren. Het doorzaaien van een gesloten grasmat (zonder voorafgaand te verticuteren) heeft weinig rendement en wordt daarom afgeraden.

Geadviseerd wordt om de drie natuurgrasvelden vooralsnog om het jaar te behandelen met een recyclingdresser in combinatie met een bezanding. De inzet van de recyclingdresser geeft lucht in de toplaag (betere groeivoorwaarden voor het gras en positieve invloed op infiltratie van neerslag) en door het opbrengen van 'eigen' grond (veelal circa 25 m³ voor een wedstrijdveld) in combinatie met een bezanding (zie onderhoudstabel) wordt de vlakheid van het oppervlak verbeterd en verrijking in de top tegengegaan. Voorafgaande aan de bewerking wordt geadviseerd om de velden kort te maaaien, de grasmat straf te verticuteren en uitkomend materiaal op te vegen. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid te optimaliseren (o.a. laagten en uitgespeelde delen bij veld 2 en doelmond veld 3).

In de tussenliggende jaren is het wenselijk om de velden te bewerken met de vertidrain (voorkeur holle pennen) in combinatie met een bezanding. Het zand dient hierbij zo veel mogelijk in de vertidraingaten te worden gesleept.

Het is zinvol om bij de bewerkingen / bezandingen de zachtere zijstrook (veld 1, zuidwestzijde veld) en natuurgras gedeelten met meer schaduwwerking gering meer te bezanden.

Veld 1

De dug-outs en de aanwezige bestrating / banken in de zijuitlopen bevinden zich in de veiligheidszone van het veld (dug outs op circa 2.30 m van de zijlijn en bank / bestrating op circa 2.10 m van de zijlijn). Geadviseerd wordt om de dug-outs op minimaal 3.00 m van de zijlijn te plaatsen conform het reglement van de KNVB en/of vooralsnog het veld circa 1.50 m minder breed uit te zetten / te belijnen).

Veld 2

Op het veld is pleksgewijs forse geconcentreerde trainingsschade zichtbaar. Voor het "wedstrijdwaardig houden" van het veld is het gewenst om de trainingsactiviteiten over het gehele terrein te spreiden, hierbij gebruik te maken van de beschikbare losse oefendoelen en de vaste doelmonden bij de trainingen niet te gebruiken. Plaatselijk kan het gewenst zijn om de uitgespeelde gedeelten uit te vullen met schrale teelaarde.

Aan de zuidoostzijde van het veld bevinden zich nog enkele hoog opgaande naaldbomen waardoor plaatselijk sprake is van veel schaduwwerking. Hierdoor verminderd de afdroging van het veld en worden de groeiomstandigheden van de grasmat hier nadelig beïnvloed. Snoei en dunning worden dan ook geadviseerd voor een voldoende en vlotte afdroging. In de zomer kan deze beplanting vocht aan de toplaag onttrekken, waar de grasmat hinder van kan ondervinden.

Veld 3

Om geconcentreerde trainingsschade te voorkomen is het wenselijk om de trainingsactiviteiten over het gehele terrein te spreiden.

Bij intensief gebruik van het trainingsveld is het wenselijk om in het late najaar het veld één maal extra te bewerken met de vertidrain (licht wrikkend) of een bewerking uit te voeren met de diepbeluchtigschudfrees.

4. SPORTPARK KERKLAAN

Natuurgrasveld

	veld 1
vertidraineren/schudfreesen gehele veld / jaar indien recycling dresser niet wordt ingezet	1 á 2 x / 1 jr.
vertidraineren/schudfreesen verdichte delen / jaar	
verticuteren gehele veld / jaar	1x / 1 jr.
verticuteren zijstroken / jaar	
bezanden met vertidrain/schudfrees/ recyclingdresser in m ³	15
bezanden zonder vertidrain/schudfrees in m ³	
eventuele extra winterbezanding in m ³	5 á 8

Voor de samenstelling van geschikt bezandingszand zie technische informatie in deel I.

Algemeen

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle sportparken in de gemeente Soest. Met betrekking tot wiedeggen, vlakken 16-meter gebieden, speelschade herstel, doorzaaien, vertidraineren en beregenen wordt verwezen naar dit onderdeel.

De belijning op het natuurgrasveld is mooi aangebracht. Deze zelfwerkzaamheid van de vereniging kan worden gecontinueerd. Het is wenselijk dat de vereniging na een wedstrijddag ook de maaibeugels omhoog zet zodat het (bij)maaien en overig onderhoud vereenvoudigd wordt.

Het is wenselijk om het natuurgrasveld jaarlijks straf te verticuteren en daarna in twee richtingen (recht en diagonaal) door te zaaien om zo de kwaliteit van het grasbestand te verbeteren. Het doorzaaien van een gesloten grasmat (zonder voorafgaand te verticuteren) heeft weinig rendement en wordt daarom afgeraden.

Na de renovatie in 2013 heeft het bodemleven zich goed ontwikkeld. Geadviseerd wordt om het natuurgrasveld vooralsnog om het jaar te behandelen met een recyclingdresser in combinatie met een bezanding. De inzet van de recyclingdresser geeft lucht in de compacte bovenlaag (betere groeivoorwaarden voor het gras en positieve invloed op infiltratie van neerslag) en door het opbrengen van 'eigen' grond (veelal circa 25 m³) in combinatie met een bezanding (zie onderhoudstabel) wordt de vlakheid van het oppervlak verbeterd en verrijking in de top tegengegaan. Voorafgaande aan de bewerking wordt geadviseerd om het veld kort te maaien, de grasmat straf te verticuteren en uitkomend materiaal op te vegen. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid te optimaliseren / herstellen.

Vanwege de aanwezigheid van (fijn) grind in de bovenlaag dient de recycling dresser te worden voorzien van een stenenvanger. In de tussenliggende jaren is het wenselijk om het veld te bewerken met de vertidrain (voorkeur holle pennen) in combinatie met een bezanding. Het zand dient hierbij zo veel mogelijk in de vertidraingaten te worden gesleept.

Het is zinvol om bij de bewerkingen / bezandingen de zachtere zuidwestzijde met meer schaduwwerking gering meer te bezanden.

Kunstgras voetbalveld (veld 2)

Volgens opgave van de gemeente is bij VV 't Vliegdorp te Soesterberg in 2018 het kunstgras voetbalveld 2 gerenoveerd en voorzien van een nieuwe toplaag. Vanwege de recente aanleg is het veld middels een quick scan meegenomen bij de kwaliteitsopname en zijn adviezen beknopt hieronder weergegeven.

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle kunstgras voetbalvelden in de gemeente Soest. Met betrekking tot het dagelijks, wekelijks en jaarlijks uit te voeren onderhoud wordt verwezen naar dit onderdeel.

Het in 2018 aangelegde veld is goed uniform met een egale rubbervulling. In de linkerhoek van het veld aan de kantinezijde is een kleine losse naad aangetroffen en ter hoogte van de uitsparing voor het pupillendoel is een kleine zakking aangetroffen. Aan de kantinezijde zitten in de achteruitloop 2 kleine plooiën. Het is wenselijk dat bovenstaande kleine onvolkomenheden nog worden hersteld door de aannemer.

Bij de doelmond kantinezijde is circa 36 mm vulling gemeten. Geadviseerd wordt om deze doelmond met circa 4 mm extra instrooirubber bij te vullen en daarnaast de penaltystippen en cornervakken wekelijks bij te vullen met hetzelfde instrooirubber.

Kunstgras korfbalveld

In het eerste deel van het hoofdstuk onderhoudsadviezen zijn een aantal onderhoudsmaatregelen opgenomen die van belang zijn voor alle kunstgras korfbalvelden in de gemeente Soest. Met betrekking tot het dagelijks, wekelijks en jaarlijks uit te voeren onderhoud wordt verwezen naar dit onderdeel.

De algehele visuele kwaliteit van het kunstgras korfbalveld (dat niet meer in gebruik is voor korfbalwedstrijden maar gebruikt wordt als buurtveld) is door de aanwezige geringe tot aanzienlijke organische vervuiling van dennennaalden en mos als slecht tot matig beoordeeld.

Gezien de (nog steeds) geringe gemeten slijtage van de kunstgras vezels word geadviseerd om het veld / de vulling door een hierin gespecialiseerd bedrijf te laten revitaliseren / schoonmaken om zo de kans op blessures bij gebruikers tot een minimum te beperken.

Indien het veld door de gemeente word vrijgegeven voor (buurt)gebruik dan blijft het wenselijk om het veld regelmatig te ontdoen van vervuiling en te borstelen om zodoende vervuiling van mos en een niet uniforme gevaarlijke mat te voorkomen.